

УДК -656.073.7

Смага О.В.¹, Кіріцева О.В.²

¹ студ. гр. ОМП-21 ДВНЗ «ПДТУ»

² старш. викл. ДВНЗ «ПДТУ»

СУЧАСНИЙ СТАН МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ МЕТАЛОПРОДУКЦІЇ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПОЮ

Міжнародні перевезення відіграють головну роль у глобальній економіці, забезпечуючи стабільний товарообіг між країнами та регіонами. Особливо це стосується перевезення стратегічних товарів, таких як металопродукція, яка є важливим елементом промислового розвитку, будівництва, машинобудування та інших сфер економіки. Україна традиційно займала провідні позиції у світовій металургійній галузі, експортувавши значну частину своєї продукції до країн Європейського Союзу.

Проте, сучасні геополітичні виклики, зокрема повномасштабна війна, суттєво вплинули на логістичні маршрути, обсяги експорту та загальну ефективність міжнародних перевезень. Руйнування виробничих потужностей, блокування портів та необхідність пошуку нових логістичних рішень створили нову реальність для металургійного сектору України. В умовах нестабільності та зростання транспортних витрат актуальність міжнародних перевезень металопродукції набуває ще більшої значущості.

Актуальність міжнародних перевезень металопродукції пояснюється низкою факторів: економічне значення металопродукції, забезпечення міжнародної торгівлі, необхідність відновлення інфраструктури, геополітичні виклики, підтримка конкурентоспроможності.

Як змінилися перевезення металопродукції до і після початку військового стану: до цього експорт металопродукції з України до Європи здійснювався ефективними та налагодженими маршрутами. Основні металургійні заводи знаходилися у східній та південній частині країни, зокрема в Маріуполі, Кривому Розі, Дніпрі та Запоріжжі. Основними логістичними маршрутами були: морський порт, залізничний транспорт, автомобільний транспорт.

З початком воєнних дій ситуація сильно змінилася: блокада морських портів, руйнування металургійних заводів, перенавантаження західних транспортних шляхів, пошук нових маршрутів, зміна структури ринку.

Значення металургії для України важко переоцінити, оскільки ця галузь залишається одним із ключових експортних секторів. Подальший розвиток міжнародних перевезень залежить від модернізації інфраструктури, диверсифікації маршрутів та міжнародної підтримки.

Враховуючи виклики, з якими зіткнулася металургійна галузь України в умовах війни, важливим завданням є розробка та впровадження ефективних стратегій адаптації. Одним із головних напрямів є пошук альтернативних логістичних рішень, що дозволяють мінімізувати ризики та зберегти експортний потенціал галузі.

Одним із ключових напрямів розвитку є переорієнтація транспортних шляхів. Через блокаду традиційних морських портів, таких як Маріуполь і Миколаїв, підприємства змушені шукати альтернативні варіанти доставки продукції до європейських ринків. Залізничний транспорт став основним способом експорту, зокрема через західні прикордонні переходи, такі як Ягодин, Мостиська, Чоп та Ізов. Проте, через значне навантаження на ці маршрути виникли проблеми з пропускнуою здатністю та термінами доставки.

Ще одним напрямом оптимізації логістики стало збільшення частки автомобільних перевезень. Багато підприємств металургійного сектору укладають договори з європейськими логістичними компаніями для організації доставки продукції автотранспортом. Це дозволяє зменшити залежність від залізниці та портів, але водночас потребує додаткових витрат через зростання цін на паливо та перевантаження інфраструктури.

Також одним із важливих аспектів адаптації є залучення міжнародних партнерів та фінансових інституцій до модернізації логістичної інфраструктури. Україна активно співпрацює з Європейським Союзом щодо розширення пропускнуої спроможності західних залізничних переходів, спрощення митних процедур та збільшення кількості логістичних хабів.

Окремо слід відзначити перспективу розвитку металургійного виробництва в нових регіонах. Втрата низки підприємств у східній частині країни змушує бізнес інвестувати у створення нових виробничих потужностей на заході України, що наближує їх до європейських ринків і зменшує транспортні витрати.

В умовах сучасних викликів, коли традиційні логістичні ланцюги були зруйновані, гнучкість та інноваційні підходи до транспортування стають вирішальними факторами для підтримки стабільності експорту металопродукції з України до Європи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кіріцева О.В. Модель оптимізації витрат при мультимодальних перевезеннях вантажів / Університетська наука - 2023 : тези доп. Міжнар. науково-техн. конф. (Дніпро, 25–26 травня 2023 р.) / ДВНЗ «ПДТУ». – Дніпро, **2023**. – Т. 1. – с. 173-174.

2 Кіріцева О.В. Аналіз функціонування зовнішнього вагонопотока транспортної системи металургійного підприємства /Романенко О.А.// Тези 12-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи взаємодії залізниць та промислових підприємств» (Дніпро, 23-24 листопада 2023 р.) – Дніпро.: УДУНТ, **2023**. – с. 43-45

3. <https://gmk.center>